

Press Release No. 19/356
ДЛЯ НЕГАЙНОГО РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
27 вересня 2019

International Monetary Fund
Washington, D.C. 20431 USA

Місія МВФ завершила візит до України

Прес-релізи за підсумками роботи місій включають заяви експертів МВФ, які містять попередні висновки після візиту до країни. Погляди, висловлені в цій заяві, є думками експертів МВФ і не обов'язково представляють думки Ради виконавчих директорів МВФ.

Місія Міжнародного валютного фонду (МВФ) під керівництвом Рона ван Родена відвідала Київ у період 12-26 вересня для проведення обговорень в рамках консультацій 2019 року з Україною за Статтею IV Статуту Фонду. Місія також розпочала обговорення нової програми, яка могла би бути підтримана в рамках механізму розширеного фінансування (EFF) МВФ. По завершенні візиту пан Рон ван Роден зробив наступну заяву:

“Місія обговорила перспективи та виклики для української економіки в контексті консультацій 2019 р. за Статтею IV Статуту Фонду. Після глибокої економічної кризи 2014–15 років, українська влада відновила макроекономічну стабільність, і економіка знову почала зростати. Темпи економічного зростання становлять 2½–3½ відсотки. Обґрунтована фіскальна та грошово-кредитна політика та гнучкість обмінного курсу призвели до різкого зменшення зовнішніх та внутрішніх дисбалансів України. Загальний обсяг дефіциту бюджету було обмежено трохи більше двома відсотками ВВП протягом останніх двох років і, як очікується, цього року він залишатиметься на такому ж самому рівні. Головним досягненням є усунення квазі фіскального дефіциту енергетичного сектору. Крім того, дефіцит поточного рахунку знизився до 3–3½ відсотків ВВП, а обсяги міжнародних резервів відновилися та становлять понад 20 мільярдів доларів США. Рішучі заходи, вжиті для реструктуризації банківської системи були критично важливими для економічної стабілізації та відновлення зростання.

“Проте, темпи зростання залишаються заниженими для того, щоби помітно скоротити розрив між рівнями доходів в Україні та в сусідніх країнах. ВВП на душу населення (за паритетом купівельної спроможності) в Україні залишається дуже низьким — лише 20 відсотків від середнього показника для ЄС і другим найнижчим показником серед усіх країн Центральної та Східної Європи. Зростання стримує слабе бізнес-середовище, зокрема, недоліки в законодавчій системі, наскрізна корупція, а також той факт, що у

великих галузях економіки домінують неефективні державні підприємства або олігархи, що стримує конкуренцію та інвестиції. Порівняльний аналіз в регіональному контексті показує, що найбільша різниця у поступі реформ між Україною та сусідніми країнами полягає в якості правової інституційної системи. Хоча було досягнуто прогресу у створенні нових інституцій для боротьби з корупцією, відсутних результатів ще немає. Через погані умови ведення бізнесу рівень залучення інвестицій та, зокрема, прямих іноземних інвестицій, в Україні значно нижчий, аніж в інших країнах регіону. Цей брак інвестицій обмежує зростання продуктивності (продуктивність праці становить менше 10 відсотків середньої продуктивності в країнах ЄС), створення робочих місць у приватному секторі та покращення рівня життя, незважаючи на висококваліфіковану робочу силу в Україні. Як результат, багато працівників шукають можливості працевлаштування за кордоном.

“Необхідне більш потужне, стає та всеосяжне (інклюзивне) зростання для того, щоб Україна змогла наздогнати за рівнем доходів свої сусідів по регіону. Вирішальною мірою це буде залежати від реалізації амбітних реформ на підтримку переходу України до повноцінної ринкової економіки. Таке завдання не є легким і було викликом у минулому, коли проведення реформ із зупинками призвело до повторного накопичення значних дисбалансів та економічної кризи.

“Економічна політика й надалі має зосереджуватися на підтриманні макроекономічної стабільності з одночасним створенням умов для пришвидшення економічного зростання. Макроекономічна стабільність є необхідною умовою для досягнення швидких темпів зростання. Це потребує проведення розважливої фіскальної політики для забезпечення прийняттого рівня боргу, з одночасним підвищенням ефективності та результативності державних видатків, в тому числі в галузях охорони здоров'я та освіти, а також в сфері підтримки вразливих груп населення за допомогою чітко спрямованої адресної системи соціального захисту. Це також означає проведення обачної грошово-кредитної політики, націленої на подальше скорочення інфляції та накопичення резервів в умовах режиму гнучкого обмінного курсу. Врешті решт, критично важливим є захист фінансової стабільності, з одночасним посиленням фінансового посередництва та мінімізацією вартості наслідків ліквідації банків для платників податків. Забезпечення незалежності центрального банку має важливе значення для проведення такої грошово-кредитної та фінансової політики.

“Піднесення економіки на вищий рівень економічного зростання також вимагає прискорення структурних реформ, що, перш за все, передбачає встановлення міцного верховенства права, в тому числі за допомогою судової реформи, та рішучу боротьбу з корупцією. Не менш важливими є посилення конкуренції та відкриття ринків, особливо в енергетичному та сільськогосподарському секторах, та зменшення ролі держави та олігархів в економіці. Зростання заробітної плати повинно відповідати

покращенню продуктивності праці для забезпечення конкурентоспроможності. Завдяки сталому впровадженню реформ Україна зможе тісніше інтегруватися з європейською економікою та її ланцюгами поставок, скориставшись також більшими перевагами Глибокої та всеосяжної угоди про вільну торгівлю з ЄС.

“Після цьогорічних виборів влада наразі має можливість просувати необхідні реформи. Керівництво держави поставило перед собою амбітне завдання трансформувати економіку та досягнути потужнішого зростання для поліпшення життєвого рівня всіх українців, одночасно захищаючи макроекономічну стабільність. Влада звернулася з проханням про нову програму за підтримки МВФ, яка б допомогла досягненню цих цілей, надаючи якір для економічної політики та допомагаючи покривати потреби у фінансуванні у найближчі роки. Місія розпочала обговорення щодо нової 3-річної програми за підтримки МВФ в рамках механізму розширеного фінансування. За останні два тижні експерти місії провели плідні дискусії з питань напрямків політики для нової програми, зокрема, стосовно податково-бюджетної та грошово-кредитної політики, а також ключових заходів реформування. Крім того, було наголошено на важливості незалежності Центрального банку та захисту фінансової стабільності, а також на необхідності докласти всіх зусиль для мінімізації фіскальних витрат, пов’язаних з реорганізацією чи ліквідацією банків. Обговорення нової програми триватимуть найближчими тижнями.”